

Nr 48.

Av herr **Carlström m. fl.**, om ökat anslag till bidrag till jordbrukarungdomens förbund.

Under en följd av år har jordbrukarungdomens förbund av statsmedel åtnjutit ett årligt bidrag av 90,000 kronor. För budgetåret 1940/41 har Kungl. Maj:t på nionde huvudtiteln äskat ett bidrag till förbundet av 75,000 kronor, vilket sålunda betyder en nedskärning av detta anslag med 15,000 kronor. Lantbruksstyrelsen har förordat en medelsanvisning av 113,500 kronor.

Av de statsmedel, som ställts till förbundets förfogande, har en mera obetydlig del använts för det bildningsarbete av mångskiftande art, studieverksamhet, arbetstävlingar m. m. som av den övervägande delen av förbundets medlemsklientel, den vuxna lantungdomen, bedrives. Det är den rent undervisande och fostrande verksamheten för *uppväxande ungdom*, »klubbverksamheten», som tagit i anspråk den avgjort övervägande delen av statsanslaget. Enbart till anställning i samtliga län av undervisare, manliga och kvinnliga ungdomskonsulenter, ha av statsbidragets 90,000 kronor använts 60,000 kronor. Sammanlagda kostnaden för denna undervisning uppgick emellertid för år 1939 till omkring 130,000 kronor. Sålunda ha utöver statsanslaget använts omkring 70,000 kronor, utgörande bidrag från hushållningssällskap, landsting m. fl.

Då så betydande anslag från de olika länen offras för denna undervisning, synes härav framgå, att det lokala intresset för densamma bland den jordbrukande allmänheten är stort. Vittnesbörd från de ungas föräldrar och andra för ungdomens fostran ivrande personer över hela landet bestyrka också detta. De unga fostras i denna rörelse under självständigt, produktivt jordbruksarbete till arbetsglädje, kärlek till jordbruk, hem och lantliv. Då därtill kommer att de unga samlas till denna ungdomsverksamhet från alla slag av hem, med vitt skilda ekonomiska förutsättningar och med varierande politisk inställning, synes oss detta förklara den samhörighetskänsla som förefinnes bland denna ungdom och som utgör en viktig förutsättning för denna ungdoms sammanhållning i framtiden såsom vuxna jordbrukare i lantmännens ekonomiska föreningsrörelse.

Då Kungl. Maj:t vid nuvarande statsfinansiella läge finner nödigt att nedskära anslag bl. a. till olika bildningsändamål, synes oss detta fullt motiverat. Då det emellertid gäller »klubbverksamheten» torde i stället anses i hög grad önskvärt att densamma kunde utvidgas. De uppväxande unga sättas i produktiv verksamhet under god ledning och komma på detta sätt att skolas för den uppgift som väntar dem, då fäder och äldre bröder utkallas till neutralitetsbevakning. Man torde väl vara ense därom, att det vid

nuvarande förhållanden är ett önskemål att yngre, icke värnpliktig ungdom i jordbrukarhemmen kan i största möjliga omfattning utnyttjas för arbetet i dessa hem, i jordbruket och även i fråga om hemmens inre göromål. Då ungdomen kan samlas i en organisation och såväl manliga som kvinnliga ungdomskonsulenter stå till deras förfogande i och för undervisning och handledning, har samhället i denna organisation ett medel att till någon del neutralisera de skadliga verkningarna av att de mest arbetsföra åldersklasserna fråndras livsmedelsproduktionen.

Klubbungdomen utgjorde under det gångna året 1939 ett antal av 11,500 pojkar och flickor, huvudsakligen i åldern 12—15 år. Av dessa producerades under fjolåret livsmedel till ett beräknat värde av inemot 1 miljon kronor. Denna livsmedelsproduktion kan i samråd med vederbörande statsorgan inriktas på de produkter, vilka vid varje särskilt tillfälle anses mest behövliga att frambringa. Under sådana förhållanden är det förvisso hos en stor allmänhet ett önskemål att ett flerdubbelt antal unga av nämnda åldersklasser kunde på samma sätt sättas i produktivt arbete, till gagn för landet och till välsignelse inte minst för dem själva. Medvetandet att kunna på ett verksamt sätt gagna fosterlandet i en svår tid skall tvivelsutan hos dessa unga stärka självförtroendet och lägga grunden till en god medborgaranda.

Departementschefen erinrar i propositionen rörande anslaget till jordbrukarungdomens förbund därom, att utredningsmän av Kungl. Maj:t den 30 juni 1939 tillkallats för att verkställa utredning rörande hushållningssällskapens organisation och i samband därmed om utbildnings- och upplysningsverksamhet för jordbrukarungdom före inträdet i lantmannaskolorna och att utredning sålunda pågår angående frågor, som beröra förbundets verksamhet. Det torde emellertid under nuvarande förhållanden dröja avsevärd tid, innan den pågående utredningen kan resultera i förslag till riksdagen beträffande nämnda ungdomsverksamhet. Det synes i sådant fall önskligt att den verksamhet, som den pågående utredningen bl. a. gäller, under tiden får fortgå utan de allvarliga rubbningar som en så betydande nedskärning av statsbidraget som det i propositionen föreslagna skulle för-
anleda.

Utan att nu vilja påyrka att, vilket av ovan anförda skäl synts oss väl motiverat, bidraget till jordbrukarungdomens förbunds verksamhet höjes i enlighet med kungl. lantbruksstyrelsens förslag få vi med åberopande av det anförda hemställa,

att riksdagen må som bidrag till jordbrukarungdomens förbund för budgetåret 1940/41 anvisa ett anslag av 90,000 kronor.

Stockholm den 22 januari 1940.

C. F. Carlström.

Sven V. Hansson.

Lennart Bondeson.